

## **Innspill til Temaplan for Helse og Mestring 2026–2038 – Skien kommune**

Vi ønsker å fremheve betydningen av lokal matproduksjon og bruk av rene, lokale råvarer som en viktig del av kommunens arbeid med helse, mestring og bærekraftig samfunnsutvikling.

God folkehelse skapes ikke bare gjennom behandling og omsorgstjenester, men også gjennom forebygging. Et kosthold basert på ferske, næringsrike og minst mulig bearbeidede råvarer bidrar til bedre helse, økt livskvalitet og redusert risiko for livsstilssykdommer. Mat og ernæring bør derfor ha en tydelig plass i kommunens arbeid med helse og mestring.

Måltider handler samtidig om mer enn ernæring alene. Gode matopplevelser bidrar til trivsel, fellesskap og livskvalitet. Dette er særlig viktig i barnehager, skoler, helse- og omsorgsinstitusjoner og møteplasser for eldre. Mat kan være en arena for mestring, sosial deltakelse og tilhørighet. Bruk av lokale råvarer og lokale mattradisjoner kan også styrke identitet og stolthet knyttet til eget lokalsamfunn.

Vi mener kommunen bør legge til rette for økt bruk av lokalprodusert mat i barnehager, skoler, institusjoner og andre kommunale tjenester. Dette vil ikke bare gi innbyggerne tilgang til gode og sunne råvarer, men også skape positive ringvirkninger for lokalsamfunnet.

Når kommunen handler lokalt, bidrar den til å styrke arbeidsplasser, næringsutvikling og verdiskaping i egen region. En større del av verdiskapingen blir værende lokalt, noe som over tid kan bidra til et sterkere økonomisk grunnlag for kommunale tjenester. Lokal verdiskaping er derfor også et bidrag til en bærekraftig kommuneøkonomi.

Lokal matproduksjon er dessuten viktig for samfunnets beredskap. Erfaringene fra de senere årene har vist hvor sårbare lange forsyningskjeder kan være. Et aktivt landbruk og lokale matprodusenter bidrar til økt matsikkerhet og gjør kommunen mer robust i møte med framtidige kriser og uforutsette hendelser.

Barn og unge er fremtidens forbrukere. Gjennom samarbeid mellom skoler, barnehager og lokale produsenter kan kommunen bidra til økt kunnskap om kosthold, råvarekvalitet, bærekraft og matproduksjon. Dette kan styrke både folkehelsen og forståelsen for betydningen av norsk matproduksjon.

### **Vi oppfordrer derfor Skien kommune til å:**

- Vektlegge mat og ernæring som en sentral del av det forebyggende helsearbeidet.
- Stimulere til økt bruk av lokale råvarer i kommunale måltider.
- Legge til rette for at offentlige anskaffelser i større grad kan inkludere lokale og sesongbaserte råvarer innenfor gjeldende regelverk.
- Styrke samarbeidet mellom kommunen og lokale matprodusenter.
- Bidra til økt kunnskap om mat, ernæring og matproduksjon blant barn og unge.
- Anerkjenne lokal matproduksjon som et bidrag til folkehelse, mestring, beredskap, bærekraft og lokal verdiskaping.

Skien kommune har en unik mulighet til å bruke mat som et virkemiddel for å nå flere av planens mål samtidig. En sterkere satsing på lokal mat i kommunale tjenester kan bidra til bedre folkehelse, økt livskvalitet og mestring, styrket beredskap, levende lokalsamfunn og økt

lokal verdiskaping. Dette er investeringer som gir gevinster langt utover måltidet på tallerkenen.

**Med vennlig hilsen**

Matrike Telemark  
v/ Telemark Landbruksselskap

Mette Tjerbo Heines  
Prosjektleder, Matrike Telemark